

7.3 Infinitiv

Jn 16,12: πολλὰ ἔχω ὑμῖν λεγεῖν. – Mám vám [toho] mnoho říkat.

λεγεῖν je ekvivalentem českého „říkat“. Jasně se vztahuje k slovesu λεγω „říkám“ – je to stejné sloveso, ale nyní ve způsobu *infinitivu*.

Infinitivy mají pouze jeden tvar v každém čase – přítomnu a aoristu.

	présens	aorist
infinitiv	λεγειν	λυσαι

Poznámky

- Infinitiv se překládá českým neurčitým tvarem. λειν znamená „rozvazovat“, λυσαι znamená „rozvázat“.
- Podobně jako imperativ aoristu i infinitiv aoristu má sufix σ, ale nemá přípony.
- Slovesa zakončená na εω sledují obvyklá pravidla: φιλειν, φιλησαι.

Rozdíl mezi infinitivy přítomnu a aoristu je stejný jako mezi imperativy přítomnu a aoristu – infinitiv aoristu je výchozí, neurčený, překládá se dokonavým videm; infinitiv přítomnu je průběh (buď trvalý, nebo opakovaný) – překládá se nedokonavým videm.

Později v lekci 18 se naučíme zvláštním použitím infinitivu v řečtině.

Často se infinitiv používá k vyjádření účelu a obvykle následuje po určitých slovesech, jako např.:

θελω – chci

δει – je třeba

μελλω – hodlám, chystám se, mám

ἐξεστι – lze, smí se, je dovoleno

Příklady

Mk 3,14-15: ἐποίησεν δωδεκα ... ἔχειν ἐξουσιαν ἐκβαλλειν τα δαιμονια.

Učinil Dvanácti ... aby měli¹ moc vyhánět démony.

Oba tyto infinitivy jsou infinitivy přítomného, protože Dvanácti budou mít moc trvale a démony budou vyhánět („vyhazovat“) opakovaně.

ὁ Ἰησους θελει σωσαι αὐτην. – Ježíš ji chce zachránit.

Zde je infinitiv aoristů, protože neukazuje na nepřetržitou činnost.

¹ Doslovně: „Učinil Dvanácti ... mít moc vyhánět démony.“